

Politični ogled.

— **Državni zbor.** Dne 26. nov. se je zopet sešel državni zbor in se mu je predstavil novi ministrski predsednik baron Bienert s svojimi ministri. Rekel je, da je njegova naloga, spraviti pod streho najnujnejše državne potrebe, kakor so začasni proračun, aneksija Bosne in Hercegovine ter pooblastilni zakon; ob enem s tem pa je njegova politična naloga, delovati na to, da se sestavi kmalu novo ministrstvo iz zaupnikov državnoborskih strank. Bienertov govor je poslušala zbornica tiho in hladno. Bienert je že politično mrtvec in mrtvecem se ne poskusa.

Poslanci Slovenske kmečke zveze so stavili več predlogov. Dr. Korošec je stavil nujni predlog, v katerem se pritožuje zaradi pomankljive podpore našim živinorejcem, zahteva od proračunskega odseka dovolitev novih svot ter nalaga odseku, da mora poročati zbornici o tej zadevi tekom 8 dni.

Poslanec Roškar, Pišek in dr. Benkovič so stavili v isti zadevi nujni predlog ter odločno zahtevali več krme za spodnještajerske živinorejce.

Poslanec dr. Korošec in tovariši so stavili nujni predlog zaradi nemških napadov na Slovence v Ptuj, Mariboru in Celju.

Dne 28. nov. je bila slavnostna seja, v kateri so pooblastili poslanci predsedništvo, da čestita cesarju za šestdesetletnico njegovega vladanja.

— **Slovenski klub** je po svojem predsedniku dr. Susteršiču ponudil hrvatskemu klubu, da se poslanci obeh klubov nasproti vladi in drugim klubom zavežejo za skupen nastop v vseh onih rečeh, ki se ne dotikajo programa strank, katere so v omenjenih dveh klubih združeni. Posebno so izvzete vse osebne, krajevne in gospodarske zadeve, ker v teh zadevah posebno liberalci zavzemajo premnogokrat protiljudsko in protikatoliško stališče in se jim torej ni moglo dovoliti, da bi soodločevali v takih stvareh. V prvi vrsti se gre torej za skupen nastop v zgolj narodnih zadevah. Vseled tega bosta imela oba kluba za posvetovanje o skupnih rečeh tudi skupne seje in se bosta imenovala „Narodna zveza“ Slovenskega kluba in Zaveze južnih Slovena v poslanski zbornici na Dunaju. Sicer pa si varujeta oba kluba svojo samostalnost in bosta imela tudi vsak za se svoje klubove seje in svoje načelstvo. V skupnih sejah Narodne Zveze pa menjajoče načelujeta predsednika obeh klubov dr. Susteršič in dr. Ivčević, oziroma njih namestniki: dr. Korošec, Povše, dr. Laginja in dr. Ploj.

— **Kranjski deželni zbor** se bo sešel koncem decembra h kratkemu zvsedanju, da reši začasni proračun.

— **Srbija.** Vojna stranka v Belgradu ima še vedno prvo besedo. Po belgrajskih cestah odmeva kljub vsem opominom inozemstva klic: „K Drini!“ Številno čet je še vedno pripravljenih, da vderejo v Bosno in da razvijejo prapor vstaje. Položaj je v Srbiji zelo resen. Vprašanje še ni rešeno, če bosta kralj in vlada močna dovolj, da preprečita načrte vojne stranke, ki ji načeljuje prestolonaslednik.

Mala politična naznanila.

Dne 26. novembra: Češki poslanec dr. Kramar je vsled tega, ker so poslanci češke katoliške narodne stranke in agrarci izjavili, da ga ne bodo več volili za načelnika kluba, odstopil. Načelnik postane skoro gotovo bivši minister Prašek. — Dunajska visoka poljedelska šola je bila včeraj vsled nemirov, ki so jih povzročili nemško-nacionalni dijaki, zaprta. Nenemški slušatelji šole so proti zatvorjenju protestirali.

Dne 27. novembra: Veliko hrvaških poslancev zavzema stališče, da mora o priklopitvi Bosne in Hercegovine razpravljati in sklepati hrvaški sabor. — Italijanski dijaki in mnogo občinstva je predvčeršnjim v Rimu demonstriralo proti Avstriji, papežu in zunanjemu ministru Tittoniju. Vojništvo in policija sta postopala brezobzirno in veliko ljudi zaprla. — Danes zboruje parlamentarni odbor češkega kluba. Pričakuje se, da se bodo pri tej priliki poravnala nasprotja med mladočeli in ostalimi češkimi strankami, v katerem slučaju bo tudi dr. Kramar preklical svoj odstop kot načelnik češkega kluba.

Dne 28. novembra: Češki klub kandidira namesto dr. Začka, ki je postal minister, dr. Hrubana za podpredsednika v poslanski zbornici. — Včeraj so se na Dunaju pod predsedstvom dr. Weiskirchnerja sešli načelniki strank, ki so sklenili nujni predlog o proračunskem provizoriju rešiti takoj v vseh treh branjih, nujnost priznati tudi predlogoma o aneksiji Bosne in Hercegovine in trgovskih pooblastilnih predlogah, a te predloge po prvem branju izročiti odsekom. — Cesarju se je včeraj poklonilo 700 plemenitšev. Cesarju je pozdravil knez Ferdinand Lobkowitz. — V Trstu so se včeraj vršile demonstracije za italijansko vseučilišče v Trstu.

Dne 29. novembra: Nemške svobodomselne stranke so sklenile dne 27. novembra, da se naj izvoli izvrševalni odbor, ki sestavi pravila glede na skupen nastop nemških svobodomselcev. — „Prager Tagblatt“ poroča, da so rodila Bienertova pogajanja s političnimi strankami tak uspeh, da se ustanovi parlamentarna vlada še pred Božičem. — Skofovska zborovanja na Dunaju so bila včeraj končana. — Nemški burši so bili včeraj v Prazi zopet pošteno te-

peni, ker so izzivali Čehe. — Na Haitiju je vzbruhnila vstaja.

Dne 30. novembra: Cesarju se je danes poklonilo odposlanstvo državnega zbora, gosposke zbornice, deželni odbor in predsedstva dunajskega magistrata. — V mešanih delih Češke se je včeraj vršilo 37 čeških shodov, na katerih se je sklenilo prijeti v nemških čeških mestih s šolsko stavko čeških otrok. — V Trstu so se vršile sinoči demonstracije, pri katerih so Italijani streljali iz revolverjev na redarje. — V Zagrebu se je vršil včeraj shod, na katerem so zastopniki vseh strank soglasno sprejeli resolucijo za splošno in enako volilno pravico na Hrvaškem. Shod je bil na koncu policijsko razpuščen.

Dne 1. decembra: Oboroževanje Crne gore se nadaljuje. Zadnje dni je šlo nekaj črt na bosansko mejo. — V Pragi so se včeraj ponovile demonstracije. Čehi so bili vsled neprestanega izzivanja nemških buršakov tako razjarjeni, da so metali kamenje tudi na policijo, ki je burše ščitila. Kakor poročajo listi, je nevarno ranjenih 15 oseb. — Srbski ministrski predsednik Milovanović je s celim ministrstvom demisioniral (podal ostavko).

Razne novice.

* **Promovirala** sta za doktorja filozofije dne 28. novembra na graškem vseučilišču gospoda Davorin Gorjanec in Janko Bratina.

* **Duhovske vesti.** Gospod Jožef Florjančič, kaplan pri Sv. Juriju pod Taborom, je dobil župnijo Sv. Martin na Pohorju. Gospod Janez Wolf, župnik v Kamnici, je dobil službo kn.-šk. računskega revidenta.

* **Poročil** se je dr. Silvin Hrašovec, c. kr. sodni tajnik v Novem mestu, z gđ. Josipino Lavtarjevo, hčerko c. kr. profesorja v Mariboru.

* **Nadžkof dr. Stadler** tajni svetnik. Cesar je imenoval voditelja odposlanstva bosanskih katolikov, nadškofa dr. Stadlerja tajnim svetnikom.

* **Avstrijski skofoj** pri cesarju. Dne 26. nov. je sprejel cesar mnogoštevilno poklonstveno odposlanstvo avstrijskih skofov. Kardinal Gruša je v krasnem govoru povdarjal izredno slovesnost, naglašal vladarjevo vero in neomahljivo zaupanje v božjo previčnost tudi v največjih bridkostih in se zahvalil za brezštevilna dela krščanskega usmiljenja. Ginjen je vladar odgovoril. Naglašal je nujno potrebo vere kot edino oporo za obstoj in vlado države. Javno je zatrjeval, da je in hoče ostati zvest sin cerkve in vere. Povdarjal je, da je v pre mnogih nesrečah in bridkostih edino v veri zajemal tlažbe. Objubil je, naj se cerkev vedno zanaša na pravno pomoč države.

* **Državni poslanec** dr. Benkovič pred cesarjem. Dne 30. listopada t. l. je cesar sprejel predsedništvo poslanske zbornice z 12 člani biroja, med katerimi je poslanec dr. Benkovič; ta deputacija mu je prinesla čestitke državnega zbora; po končanih nagovorih si je cesar dal predstaviti člane deputacije. Poslanca dr. Benkoviča je povprašal, kateri okraj zastopa, in se je poučil o njegovih osebnih zadevah.

* **Za novorojence** dne 2. decembra. Družba za življensko in rentno zavarovanje „Anker“ na Dunaju je sklenila povodom 60letnega jubileja našega cesarja, razdeliti police v skupni vrednosti 100.000 K med sto onih otrok, ki so bili dne 2. decembra t. l. v naši državni polovici rojeni. Za Štajersko odpade 7 takih zavarovanj. Predlagati ima pravico štajerski deželni odbor. Natančnejša pojasnila daje mariborski mestni svet.

* **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: dr. Firbas 20 K; dr. Fr. Vovšek, c. kr. višji sodni nadsvetnik, 10 K; Leopold Petovar, veleposesnik v Ivanjkovcih, povodom svoje 60letnice 60 K; Kumrič—Kumrič za sodniško poravnavo 5 K; Fr. Horvat, župnik, namesto vencia na grob † gospoda nadučitelja Sijanca 10 K; Št. Rojnik, računski revident pri c. kr. namestništvu v Gradcu, 10 K; Janez Goričan, kaplan, 10 K; Jož. Lopič, posestnik, 10 K; od Sv. Ane tri vreče krompirja; Lorber, župan v Jarenini, eno vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

* **Graško namestništvo** je poklicalo državnega poslanca dr. Korošca v deželni odbor za mladinsko oskrb. Pri odborovi seji je bil dr. Korošec tudi v podobor za organizacijo izvoljen.

* **Demonstracije** slovanskega dijaštva v Gradcu. V pondeljek dne 30. nov. je prikorakalo slovansko dijaštvo v vrstah pred vseučilišče, po številu okoli 200. Nemški burši so se slovanskemu dijaštvu postavili nasproti, hoteli mu zabraniti vhod. Deputacija (odposlanstvo) slovanskega dijaštva se poda nato k rektorju in zahteva odstranitev Slovanov žaljivega članka iz „N. F. P.“, katerega je nabil na rektorski tabli. Ko je deputacija čakajočim naznanila kolikor-toliko zadovoljiv odgovor rektorjev, se je zdelo nemškimi buršem že prevelika predrznost, da se je sploh slovanski govorilo. Začeli so torej upiti na vse grlo in tuliti običajno vahtarco. Seveda so Slovani primerno odgovorili in navdušeno zapeli „Hej Slovani.“ Med burnim kričanjem in žvižganjem nemških kulturonošcev so zapustili slovanski dijaški akademski tla in večkrat zaklicali „Živela slovanska univerza!“ Predno so se Slovani razšli, je prišlo do hudih spopadov obeh strank, pri katerih je bilo precej Slovanov ranjenih. Tri burše so morali radi prevelike ko-

rajže aretirati. Dvakrat je posegla policija z golimi sabljami vmes, da je nesramne napadalce pomirila. Da bi še bolj pokazali burši svojo korajžjo, so celo po noči pobili šipe dvema slovanskima društvoma in na univerzi pomazali in pokradli vse, kar je bilo slovanskega. Res, krasna je nemška omika. Na račun nemške omike je vse dovoljeno, napadi z bodali in podobnimi orožji, tatvina seveda tudi in kar je pač še podobnega.

* **Sodba Nemca o nemškutarjih.** V državnem zboru je povedal letos koroški slovanski poslanec g. Grafenauer, da se je izrazil koroški deželni šolski nadzornik o nemškutarjih, na Koroškem: „Diese deutsch gewordenen Windischen sind alle miteinander nichts wert!“ (Ti-le nemškutarjski bindišarji niso vsi vkup nič vredni). Ni-li prav imel?

* **Nemške surovosti.** Na Dunaju sta dne 27. novembra napadla dva nemška gimnazijca dva učenca tamošnje češke Komenskijeve šole in tako dolgo tolkla po učencema, da sta učenca nezavestna obležala.

* **S. K. S. Z.** se je priljubila kakor „Domovini“ tako tudi ljubeznivim gospodom krog „Narodnega Lista“, ki je kaj ljubeznjivo poročal o nje obnem zboru predzadnje nedelje. V svoji veliki navdušenosti so videli ti gospodje med drugimi mnogoštevilnimi udeleženci 100 radovednežev in 100 solarjev. Za to ljubeznjivo poročilo se mi tem gospodom lepo zahvalimo. Prosimo samo, da pri številu radovednežev odpišejo obe ničli, potem dobijo število radovednežev, katero je tvoril dopisnik „Narodnega Lista“ in „Domovine.“ Pri številu solarjev bi mi samo 300 dostavili, ker toliko nas je gotovo bilo solarjev, ne sicer v tem pomenu besede, ampak ukaželjnih mladeničev, kateri se hočemo še tudi nadalje šolati posebno v naših mladeniških zvezah. Ljubeznjivim poročevalcem „Narodnega Lista“ se tudi za prihodnje priporočamo. Mi pa bomo sli pogumno naprej svojo pot, četudi še zarjo zakriva nam jata vran, koja rada bi orle prevarila, za solnce jih osleparila, toda zaman!

* **V škripcih.** Plojevo strančico je zelo neprijetno dirnila od nas priobčena notica, da je dr. Ploj imel v Zidanem mostu sestanek s kranjskimi liberalci, da bi prestavil svoj list v Krško. V „Novem Slovenskem Stajercu“ opravičujejo Ploja, češ, na Dunaju so se „združili“ Jugoslovani in sedaj bo tudi dr. Korošec moral občevati z liberalci. Ali bo „moral“ ali ne, je drugo vprašanje. Gotovo je, da je med občevanjem in občevanjem velika razlika. Kadar se bo dr. Korošec razgovarjal zaupno in prijateljski o skupnem in sporazumnem izdajanju z Roblekom ali Hribarjem, potem še le mu „N. S. S.“ zakliče z isto opravičenostjo kakor mi zadnjič prikrito liberalnemu hofratu Ploju: Povej mi, s kom občuješ, in povem Ti, kdo si!

* **Spet neresnice.** „Novi Stajere“ hoče v zadnjem času prekositi svojega imenskega ptujskega brata v različnih napadih na kmečko stranko in njene pristaše. Resnico zavija uprav nasilno! Tako piše, da je Kmečka zveza pooblastila dr. Korošca, da sklepa o spravi in da je tako sedaj edino na njem, ali bomo imeli volilni mir ali volilni boj. Resnica pa je: pri nas sklepa cela stranka o spravi ali nespravi, tako je bilo tudi v tem slučaju, in dr. Korošec nima v strankinem zboru nič več pravice kakor vsak pristaš kmečke stranke. To zavijanje liberalnega „Stajerca“ je samo priprava, da se lahko zopet enkrat udari po osebi dr. Korošca, kajti „Novi Stajere“ piše sicer lepo proti osebnemu boju, a goji ga prav pridno.

Tudi glede nasprotovanja dr. Ploja glede zblizanja klubov hoče „Novi Stajere“ oprati svojega krušnega očeta. Mi vstrajamo pri svojih trditvah, ker vemo natančno, kdo je vsled znanih „Vaterlandovih“ odkritij o Ploju plazil okoli uredništva in spravil v list resnici nasproten popravek. Tudi popravek „Novega Stajerca“ je jalov, ker glavni stavek v njem ni resničen, ki se glasi: „Dr. Ploj je takoj brzojavil drugim članom parlamentarne komisije „Jugoslovanske Zveze.“ Res je brzojavil, toda ali tudi vsem? Tudi poročila za Ljubljano proti dr. Susteršiču so zelo zanimiva. Mi smo natančno poučeni in za to ne pustimo čiste resnice popravljati s § 19 tiskovnega zakona, magari če pride z njim tudi hofrat Ploj.

* **Za obmejne Slovence:** Neimenovan 5 K.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Zadnje nedelje dne 29. nov. je bil v našem mestu shod viničarjev. Predaval je državni poslanec dr. Korošec o zavarovanju za bolezen, onemoglost in starost. Kmalu se bo vršil tudi shod za industrielle delavce našega mesta in okolice.

m **Maribor.** Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priredi dne 6. t. m. trgovski in obrtni shod za Maribor in okolico.

m **Maribor.** Od službe je odpuščen vodja tukajšnjega telefonskega in brzojavnega urada, Avgust pl. Lehman, ker je manjkalo v uradni blagajni 1100 K.

m **Deželni poslanec** Wastian odklonil kandidacijo. Mariborski občinski svet je sklenil naprositi deželnega poslanca Wastiana, da bi prevzel znova kandidacijo za deželni zbor. Dne 27. novembra je šlo odposlanstvo občinskega sveta pod vodstvom župana dr. Schmidererja k poslancu Wastianu, da ga obvesti o tem sklepu. Wastian je kandidacijo odklonil. Je pač zelje prekislo.